

Nr. 48
11 aprilie 2022

Doamnei Veronica Mihailov-Moraru
Secretară de Stat al Ministerului Justiției

Stimată Doamnă Mihailov-Moraru,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută cordial și își exprimă înalta sa considerațiune.

Urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (privind activitatea specială de investigații), companiile membre FIA vin în atenția DVS cu unele aspecte principiale/sensibile, care nu pot fi acceptate de sectorul privat. De asemenea, la prezentul aviz este anexat proiectul de lege, cu propuneri și comentarii punctate, în *track changes*.

1. Finanțarea activității speciale de investigații se face din bugetul de stat, pentru formarea căruia persoanele fizice și juridice achită impozite și taxe. Impunerea asupra prestatorilor de comunicații electronice a obligației de a finanța direct activitatea specială de investigații, prin procurarea echipamentelor necesare în acest scop, echivalează cu o confiscare a proprietății legale obținute a acestor prestatori, lucru interzis prin art. 1 din protocolul 1 la CEDO, Constituție și acordurile internaționale privind protejarea reciprocă a investițiilor, la care RM este parte.

2. Ofițerii de investigații nu pot avea acces direct și/sau utiliza gratuit sistemele informaționale și băncile de date care aparțin cu drept de proprietate privată persoanelor fizice sau juridice. Mai mult ca atât, pentru accesul la unele tipuri de informații conținute în asemenea sisteme sau baze de date, de exemplu, convorbirile telefonice, detaliile apelurilor, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

3. Proiectul permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale, creând premise pentru abuzuri. Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale). De remarcat că, potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare. Înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune nu justifică dispunerea măsurilor care reprezintă o ingerință de asemenea amploare încât este necesară autorizarea judecătorului de instrucție pentru efectuarea lor.

4. În prezent, organele de drept abuzează de norma prevăzută la art. 126 alin. (2) CPP, pentru a obține informații privind comunicările efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, ocolind condițiile stabilite la art. 132¹ CPP. În așa mod, măsura respectivă se dispune inclusiv pentru cercetarea oricărei infracțiuni, indiferent de gravitatea acesteia, și în privința oricăror persoane, chiar dacă acestea nu au nicio tangență cu infracțiunea cercetată. Această abordare contravine art. 8 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 28 și 30 din Constituție și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 08.04.2014 în cauzele conexe C-

293/12 Digital Rights Ireland Ltd și alții v. Irlandei și C-594/12 și din 21.12.2016 în cauzele conexe C 203/15 Tele2 Sverige AB v. Suediei și C 698/15. Pentru prevenirea acestor abuzuri, se propune modificarea și completarea art. 126 cu prevederi similare celor aplicabile măsurilor speciale de investigații corespunzătoare.

5. Norma privind colectarea de informații, altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice trebuie revizuită, pentru a corespunde condițiilor tehnice de prestare a diferitor tipuri de servicii. Totodată, se propune divizarea acestui articol în două articole separate: unul pentru traficul telefonic și altul pentru traficul informatic, deoarece termenul de păstrare a acestor date este diferit (1 an pentru traffic telefonic și 6 luni pentru trafic informatic) și, în practică, organele de drept copie articolul integral în solicitări, chiar dacă nu au nevoie de toate informațiile prevăzute de acesta. În același timp, informația despre traficul informatic este foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce întârzie executarea interpelărilor necesare și urgente. Aceeași problemă se atestă în contextul solicitării informației privind sursa sau destinația comunicațiilor, la care se adaugă identificarea concomitentă a fiecărui client care a efectuat comunicațiile respective. În practică, organele de drept solicit mai întâi informația despre trafic, după care selectează numai acele numere care îi interesează și solicit informații despre identitatea utilizatorilor lor. Dacă s-ar prezenta asemenea informație despre tot traficul, aceasta ar duce la divulgarea datelor cu caracter personal al unui număr foarte mare de persoane care nu au nicio tangență cu infracțiunea, iar informația prezentată ar fi foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce ar întârzi executarea interpelărilor necesare și urgente.

6. Măsura de culegere a informației nu poate fi utilizată pentru dobândirea informației pentru care, conform prezentului cod, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului, de exemplu, interceptarea conținutului comunicărilor, colectarea informațiilor de la furnizorii de comunicații electronice.

7. Măsura de accesare, interceptare și înregistrare a datelor informatice trebuie revizuită în conformitate cu convenția Consiliului Europei. Noțiunea de date informatice este prea largă și include datele păstrate în orice calculator din țară. Legea nr. 20/2009 definește datele informatice drept „orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic”, iar sistemul informatic drept “orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor”. SIS, care este organul care este responsabil pentru asigurarea tehnică a interceptării, nu poate cere să se conecteze la toate calculatoarele din țară sau să se conecteze la ele, de exemplu, sisteme de plăți, sisteme de billing, programe contabile, etc.

De fapt, Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, ratificată de RM în 2009, distinge 3 tipuri de măsuri speciale de investigații:

- Percheziția și sechestrarea datelor informatice stocate într-un sistem informatic (art. 19)
- Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, asociate comunicațiilor, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 20)
- Interceptarea datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 21).

Prin urmare, obiectul (tipul de date informatice) fiecărei acțiuni prevăzute de acest articol trebuie definit strict, în conformitate cu Convenția nominalizată. Conform Legii nr. 20/2009, datele referitoare la trafic sunt definite drept „orice date având legătură cu o comunicare transmisă printr-un sistem informatic, produse de acest sistem în calitate de element al lanțului de comunicare, indicând originea, destinația, itinerarul, ora, data, mărimea, durata sau tipul de serviciu subiacent”.

8. Conform art. 7 alin.1 lit.e/1 a Legii nr.20-XVI din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice (în continuare ”Legea 20/2009”) prevede:„... Furnizorii de servicii sînt obligați:... e/1) să sisteze, **în condițiile legii**, folosind metodele și mijloacele tehnice din posesie...”. Reieșind din faptul că la momentul actual nu există reglementări care ar stabili condițiile de sistare a paginilor web, prin intermediul cărora se comit infracțiuni, este necesar de a stabili un cadru legal care ar stabili clar procedura de solicitare, în special: cine, în ce cazuri și cum (cu control judiciar sau fără) poate solicita sistarea a paginilor web în cazul diferitor categorii de infracțiuni.

În speranța că veți lua în considerare propunerile de mai sus, Vă mulțumim anticipat și **vom aprecia organizarea unei ședințe tehnice** pentru a explica poziția expusă mai sus.

Cu profund respect,

**Director executiv
Ana Groza**

(Proiect)

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2022

**privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor
acte legislative (privind activitatea specială de investigații)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru
modificarea unor acte legislative (privind activitatea specială de investigații).

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul justiției

(Proiect)

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE nr. _____
din _____ 2022

**pentru modificarea unor acte legislative
(privind activitatea specială de investigații)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 57² cu următorul cuprins:

„**Articolul 57².** Ofițerul de investigații

(1) Ofițerul de investigații, în sensul prezentului cod, este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal.

(2) În cadrul procesului penal pot efectua măsuri speciale de investigații doar ofițerii de investigații care activează în cadrul procuraturilor specializate, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) La efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal, ofițerul de investigații se supune numai legii și indicațiilor scrise ale procurorului sau ale ofițerului de urmărire penală.

(4) În cazul în care în cadrul procesului penal este necesară efectuarea mai multor măsuri speciale de investigații sau este necesară efectuarea unei măsuri speciale de investigații cu un grad sporit de complexitate, procurorul, prin ordonanță, poate dispune formarea unui grup de ofițeri de investigații, desemnând ofițerul de investigații care va conduce acțiunile celorlalți ofițeri.

(5) În cazul în care în cadrul procesului penal este necesară efectuarea unei măsuri speciale de investigații ce implică aplicarea unor acțiuni/metode de către ofițeri de investigații identitatea cărora constituie secret de stat sau aplicarea unor acțiuni/metode cu implicarea investigatorului sub acoperire ori altor persoane, procurorul indică ofițerul de investigații responsabil de efectuarea și consemnarea

acestei măsuri speciale de investigații cu antrenarea persoanelor sau subdiviziunii respective. Identitatea acestor persoane poate fi dezvăluită doar cu acordul lor și în condițiile stabilite de Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

(6) Ofițerul de investigații are următoarele atribuții:

1) efectuează măsuri speciale de investigații autorizate de procuror sau de judecătorul de instrucție, prin utilizarea tehnicilor speciale, sistemelor informaționale, mijloacelor financiare din conturi speciale, și surselor de informație ce asigură realizarea sarcinilor măsurii speciale de investigații;

2) propune, prin demers, ofițerului de urmărire penală sau procurorului dispunerea, prelungirea sau încetarea măsurii speciale de investigații;

3) informează imediat, în scris, ofițerul de urmărire penală sau procurorul despre datele și informațiile privind pregătirea sau comiterea unei infracțiuni, alta decât cea investigată, devenite cunoscute în rezultatul efectuării măsurii speciale de investigații;

4) execută indicațiile scrise ale procurorului sau ale ofițerului de urmărire penală;

5) are și alte atribuții prevăzute de prezentul cod.

(7) Ofițerul de investigații poate să refuze indicația conducătorului organului de urmărire penală ori a procurorului privind efectuarea unor măsuri speciale de investigații, dacă există circumstanțe reale ce pun în pericol viața și sănătatea sa. Refuzul ofițerului de investigații de a executa indicația privind efectuarea unor măsuri speciale de investigații se adresează imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, procurorului care conduce urmărirea penală sau, respectiv, procurorului ierarhic superior însoțit de materialele aferente și obiecțiile sale scrise.

(8) Ofițerul de investigații poartă răspundere pentru efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații pentru care a fost desemnat.

(9) Abținerea sau recuzarea ofițerului de investigații se soluționează în conformitate cu prevederile art. 57¹ din prezentul cod.

(10) Ofițerul de investigații în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații este obligat să asigure protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”.

2. La articolul 94 alineatul (1) punctul 8), după cuvintele „organul de urmărire penală” se completează cu cuvintele „sau ofițerul de investigații”.

3. La articolul 126:

alineatul (2), cuvintele „precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice” se exclud;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Ridicarea de obiecte sau documente ce conțin informații privind utilizatorii serviciilor de comunicații electronice se face numai cu autorizarea procurorului, iar ridicarea de obiecte sau documente ce conțin informații privind comunicările efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice se face numai cu autorizarea judecătorului de instrucție la demersul procurorului, în condițiile prevăzute la art. 132¹, care se aplică în mod corespunzător”.

4. Titlul Secțiunii a 5-a va avea următorul cuprins:

**„Secțiunea a 5-a
Măsurile speciale de investigații”.**

4. Articolul 132¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 132¹**. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) există probe că se pregătește, se săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, cu excepțiile stabilite de prezentul cod;

2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.

(2) Măsurile speciale de investigații pot fi dispuse în privința bănuțului, învinutului sau persoanelor despre care există probe că acestea contribuie, inclusiv fără intenție, la pregătirea sau comiterea infracțiunii, fie primesc sau transmit bunuri, date sau informații pertinente pentru cauza penală.

(3) Măsurile speciale de investigații pot fi dispuse și în privința victimei, părții vătămate, precum și ale martorului, dacă există pericol iminent pentru viața, sănătatea sau pentru alte drepturi fundamentale ale acesteia, dacă este necesară prevenirea infracțiunii sau dacă există riscul evident al pierderii iremediabile sau al denaturării probelor. Măsurile speciale de investigații în sensul prezentului alineat se dispune conform procedurii prevăzute la art. 132⁴ și doar cu acordul în scris sau la cererea prealabilă în scris a persoanelor indicate în prezentul alineat. Măsura dispusă conform prezentului alineat urmează a fi încetată imediat după dispariția temeiului care a stat la baza autorizării acesteia sau la cererea expresă a persoanei în privința căreia a fost dispusă măsura.”.

5. La articolul 132²:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

Commented [IA1]: În prezent, organele de drept abuzează de norma prevăzută la art. 126 alin. (2) CPP, pentru a obține informații privind comunicările efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, ocolind condițiile stabilite la art. 132¹ CPP. În așa mod, măsura respectivă se dispune inclusiv pentru cercetarea oricărei infracțiuni, indiferent de gravitatea acesteia, și în privința oricăror persoane, chiar dacă acestea nu au nicio tangență cu infracțiunea cercetată. Această abordare contravine art. 8 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 28 și 30 din Constituție și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 08.04.2014 în cauzele conexe C-293/12 Digital Rights Ireland Ltd și alții v. Irlandei și C-594/12 și din 21.12.2016 în cauzele conexe C-203/15 Tele2 Sverige AB v. Suediei și C-698/15. Pentru prevenirea acestor abuzuri, se propune modificarea și completarea art. 126 cu prevederi similare celor aplicabile măsurilor speciale de investigații corespunzătoare.

„(1) În vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție la demersul procurorului:

a) cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat;

b) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;

c) supravegherea tehnică;

d) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară;

f) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;

g) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

2) cu autorizarea procurorului:

a) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic;

b) controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;

c) investigația sub acoperire;

d) achiziția de control;

e) livrarea supravegheată;

f) culegerea de informații;

g) urmărirea vizuală;

h) localizarea sau urmărirea prin sisteme de poziționare globală ori prin alte mijloace tehnice.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 1) și pct. 2) lit. b)-e) și g)-h) pot fi efectuate numai în cadrul urmăririi penale. Măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. a) și f) pot fi efectuate odată cu începerea procesului penal.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații, în condițiile prezentului cod, se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare foto, audio și video, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informației.”;

alineatul (3) se abrogă.

6. Articolul 132³ se abrogă.

Commented [IA2]: În proiect, lipsește norma care să prevadă la ce etapă a procesului penal pot fi dispuse asemenea măsuri. De remarcat că, potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare. Înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune nu justifică dispunerea măsurilor care reprezintă o ingerință de asemenea amploare încât este necesară autorizarea judecătorului de instrucție pentru efectuarea lor.

7. Articolul 132⁴ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 132⁴**. Procedura de dispunere, autorizare, efectuare și încetare a măsurilor speciale de investigații

(1) Temei pentru efectuarea măsurii speciale de investigații constituie ordonanța motivată a ofițerului de urmărire penală dispusă, după caz:

1) la demersul ofițerului de investigații;

2) din oficiu;

3) la indicația scrisă a procurorului sau;

4) la cererea de comisie rogatorie ale organelor de drept ale altor state în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Pe lângă elementele prevăzute la art. 255, ordonanța de efectuarea a măsurii speciale de investigații trebuie să conțină măsura specială de investigații care se dispune, datele de identificare ale persoanei în privința căreia se dispune măsura, dacă sunt cunoscute, probele ce justifică ingerința, mențiunea privind antrenarea unor persoane a căror identitate constituie secret de stat, ofițerii de investigații desemnați pentru efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații și alte date ce au importanță pentru dispunerea, autorizarea și efectuarea măsurii.

(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 132² alin. (1) pct. 1) se autorizează la demersul motivat al procurorului, iar cele prevăzute la art. 132² alin. (1) pct. 2) se autorizează la demersul motivat al ofițerului de urmărire penală. La demers se anexează ordonanța de dispunere și materialele ce confirmă necesitatea efectuării acestor măsuri.

(4) În demersul prevăzut la alineatul (3) vor fi indicate probele ce justifică că se pregătește, săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, argumentele ce justifică imposibilitatea realizării scopului procesului penal pe altă cale, necesitatea și proporționalitatea efectuării măsurii speciale de investigații și rezultatul scontat.

(5) În cazul în care se consideră demersul motivat, procurorul sau, după caz, judecătorul va autoriza efectuarea măsurii speciale de investigații prin ordonanță sau, respectiv încheiere, care va conține denumirea procuraturii/instanței; data, ora și locul emiterii, numele, prenumele persoanei care a emis ordonanța/incheierea; persoana cu funcție de răspundere și organul care a înaintat demersul; indicarea măsurii speciale de investigații autorizate; datele de identificare ale persoanei supuse măsurii speciale de investigații, dacă sunt cunoscute: în cazul în care este necesar, alte date ce identifică măsura specială de investigații; termenul pentru care este autorizată măsura; persoana cu funcție de răspundere sau organul abilitat de a executa ordonanța/incheierea; semnătura procurorului/judecătorului de instrucție certificată cu ștampila procuraturii/instanței judecătorești.

Commented [IA3]: Completată conform art. 306 CPP. Autorizarea nu poate fi emisă pe un termen nelimitat, deoarece astfel se încalcă drepturile și libertățile persoanelor supuse măsurii respective. De asemenea, trebuie să fie indicate organul sau persoana autorizată să execute ordonanța/incheierea, pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate la informațiile respective. Totodată, ordonanța/incheierea trebuie semnate de persoana care le emite și confirmate cu ștampila organului respectiv, pentru a preveni abuzurile.

(6) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 132² alin. (1) pct. 1) pot fi autorizate, ca excepție, prin ordonanța motivată a procurorului, care va conține elementele menționate la alin. (4~~5~~) al prezentului articol, în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și atunci când există circumstanțe ce nu permit amânare, iar încheierea judecătorului nu poate fi obținută fără existența unui risc esențial de întârziere care poate conduce la pierderea informațiilor probatorii sau pune în pericol imediat securitatea persoanelor. În termen de 24 de ore de la autorizare, procurorul va înainta judecătorului de instrucție un demers privind controlul legalității dispunerii și autorizării măsurii speciale, prezentându-i ordonanța de dispunere și cea de autorizare a măsurii și toate materialele ce confirmau necesitatea efectuării neîntârziate a măsurii speciale de investigații. Dacă sunt temeiuri suficiente, judecătorul de instrucție, prin încheiere motivată, imediat sau în cel mult 4 ore, confirmă legalitatea dispunerii și autorizează măsura respectivă. În cazul în care judecătorul de instrucție constată lipsa temeiurilor suficiente pentru dispunerea și autorizarea măsurii speciale de investigații prin încheiere motivată respinge demersul procurorului, declară nulă ordonanța prin care s-a dispus măsura specială de investigații.

(7) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul autorizării, cu posibilitatea de a fi, în același mod, prelungită motivat pînă la 180 zile cumulativ, cu excepțiile stabilite de prezentul cod.

(8) Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși 30 de zile. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 132² alin. (1) pct. 1), se prelungesc de judecătorul de instrucție care le-a autorizat, iar în lipsa acestuia de către un judecător de instrucție desemnat aleatoriu.

(9) Dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit pînă la 180 zile, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații din aceleași motive și în privința aceleiași persoane, cu excepția apariției circumstanțelor noi, utilizării investigatorilor sub acoperire, precum și în cazul investigării cauzelor privind infracțiunile de corupție și cele conexe acestora, de criminalitate organizată, cu caracter terorist, de spălare de bani, de finanțarea terorismului sau contra securității de stat.

(10) În cazul în care condițiile și motivele pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații nu mai există, ofițerul de urmărire penală sau ofițerul de investigații propune procurorului încetarea ei imediată. Procurorul dispune prin ordonanță încetarea măsurii speciale de investigații de îndată ce au dispărut condițiile și motivele care au justificat autorizarea ei.

(11) Este interzisă dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații cu privire la raporturile legale de asistență juridică dintre avocat și clientul său.

(12) Procurorul coordonează, conduce și controlează efectuarea măsurii speciale de investigații sau desemnează un ofițer de urmărire penală pentru realizarea acestor acțiuni.”.

8. Articolul 132⁵ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 132⁵.** Consemnarea măsurilor speciale de investigații

(1) După finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau în caz de necesitate pe parcursul realizării ei ofițerul de investigații desemnat pentru efectuarea acesteia întocmește un proces-verbal.

(2) În procesul-verbal se consemnează:

- 1) locul și data întocmirii procesului-verbal;
- 2) locul, data și ora începerii și finisării măsurii speciale de investigații;
- 3) funcția, numele și prenumele ofițerului de investigații desemnat pentru efectuarea măsurii speciale de investigații și care a întocmit procesul-verbal, cu excepția datelor persoanelor, identitatea și calitatea cărora constituie secret de stat;
- 4) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii, iar dacă este necesar, adresele lor, obiecțiile și explicațiile acestora;
- 5) numărul cauzei penale în cadrul căreia se efectuează măsura specială;
- 6) mențiunea cu privire la actele procesuale de dispoziție ale ofițerului de urmărire penală și cele de autorizare ale judecătorului de instrucție sau, după caz, ale procurorului;
- 7) datele de identitate și alte informații pertinente despre persoana în privința căreia s-a efectuat măsura specială de investigații, dacă sunt cunoscute;
- 8) descrierea detaliată a faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații;
- 9) mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice, în cadrul realizării măsurii speciale de investigații, obiectele față de care au fost aplicate acestea, rezultatele obținute și datele de identificare a purtătorului material de informații pe care s-au stocat acestea, alte informații relevante obținute în urma efectuării măsurii speciale de investigații.

(3) La procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conține rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(4) Ofițerul de investigații în termen de cel mult 10 zile, de la momentul încetării măsurii speciale de investigații, prezintă procesul-verbal cu materialele și rezultatele măsurii speciale de investigații procurorului, care în termen de cel mult 5 zile de la primirea procesului-verbal cu materialele și rezultatele măsurii speciale de investigații, dispune prin indicații scrise ofițerului de urmărire penală pentru a decide asupra pertinentei rezultatelor. Dacă este necesar ofițerul de urmărire penală va da indicații scrise ofițerului de investigații privind întocmirea stenogramei

fonogramelor declarate pertinente, care se anexează la procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații.

(5) Rezultatele declarate pertinente se copie pe suport și se anexează împreună cu procesul-verbal la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală.

(6) Fonogramele înregistrate, declarate pertinente, se redau în scris în limba de stat, iar la necesitate prin intermediul unui traducător autorizat.

(7) Judecătorul de instrucție poate dispune, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obținute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigații dintr-o cauză penală în alta doar dacă și pentru cealaltă infracțiune investigată este posibilă efectuarea aceleiași măsuri speciale de investigații.

(8) La examinarea rezultatelor măsurii speciale de investigații, procurorul examinează modul de îndeplinire a măsurii, respectarea condițiilor și temeiurilor în baza cărora s-a dispus măsura specială de investigații. În cazul în care constată **că nu au fost respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau** că prin acțiunile întreprinse ofițerul de investigații a încălcat vădit drepturile și libertățile omului, procurorul declară nule rezultatele măsurii și sesizează autoritățile competente. Ordonanța procurorului se atacă la procurorul ierarhic superior.

(9) După un an de la rămânerea irevocabilă a hotărârii asupra cauzei penale, rezultatele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații și dacă nu sunt folosite în alte cauze penale conform alin. (7), sunt distruse în baza încheierii judecătorului sau ordonanței de către procuror care întocmește un proces-verbal în acest sens.

(10) După expirarea perioadei pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații, procurorul în cel mult 15 zile, informează în scris persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații.

(11) Procurorul, prin ordonanță motivată, poate amâna, dar nu mai târziu de **terminarea încetarea** urmăririi penale informarea persoanei supuse măsurii speciale de investigații în cazurile dacă aceasta ar putea conduce la:

- 1) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale;
- 2) punerea în pericol a siguranței victimelor, părții vătămate, martorul sau a membrilor familiilor acestora.

(12) Din momentul informării prevăzute la alin. (10) ~~sau~~ (11), persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință de actele de dispoziție privind dispunerea, autorizarea și confirmarea legalității măsurii speciale de investigații, procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații și de purtătorul material de informații, eliberându-i-se la cerere copiile acestora.”.

9. La articolul 132⁶:

în titlu și în cuprinsul articolului cuvintele „și de filmat” se exclud;

Commented [IA4]: Dacă ofițerul de investigații a încălcat condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații, rezultatele măsurii trebuie, de asemenea, declarate nule.

alineatul (1), cuvintele „persoanelor aflate în căutare” se exclud;
alineatul (4), cuvintele „prezentului cod” se substituie cu textul „art. 132⁵”;
alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii pînă la 3 luni.”.

10. Articolul 132⁷ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 132⁷.** Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică reprezintă utilizarea mijloacelor tehnice pentru relevarea și fixarea acțiunilor/inacțiunilor unor persoane, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport, unor imobile și altor obiecte.

(2) Măsura se efectuează doar în condițiile ce exclud violarea domiciliului.”.

11. La articolul 132⁸:

în titlu, după cuvîntul „comunicărilor” se completează cu textul „și/sau imaginilor”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Interceptarea comunicărilor și/sau imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio sau video, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea informațiilor obținute în urma interceptării pe un suport tehnic.”;

alineatul (2), textul „sau judecarea persoanelor asupra cărora există date sau probe” se exclud, după textul „175¹,” se completează cu textul „, 181, 181¹, art. 181² alin.(3)–(5), art. 189,” după textul „art. 244 alin. (2),” se completează cu textul „, art. 245¹⁰ alin. (2) și (3),” iar după textul „324–328,” se completează cu textul „, 330²,”;

alineatele (3) și (4) se abrogă.

12. La articolul 132⁹:

în titlu, cuvintele „și certificarea” se exclud, iar la sfîrșit se completează cu textul „și/sau imaginilor”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor și/sau imaginilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea unor mijloace tehnice speciale, conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții. Colaboratorii subdiviziunii din cadrul autorității abilitate prin lege, care asigură tehnic interceptarea și înregistrarea

comunicărilor și/sau imaginilor, precum și persoanele care efectuează nemijlocit ascultarea înregistrărilor, ofițerii de urmărire penală și procurorul sunt obligați să păstreze secretul comunicărilor și poartă răspundere pentru încălcarea acestei obligații.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru asigurarea efectuării interceptării și înregistrării comunicărilor și/sau imaginilor indicate la alineatul (1), organul de urmărire penală sau procurorul prezintă organului abilitat prin lege copia autentificată a mandatului judecătoresc, autentificată de către judecătorul de instrucție care l-a emis, sau după caz extrasul din ordonanța procurorului, autentificat de procurorul care a emis-o, care va conține elementele unui mandat judecătoresc. Scrisoarea de însoțire a mandatului judecătoresc sau a extrasului din ordonanța procurorului, va conține o mențiune privind prevenirea persoanei care va asigura tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații despre răspunderea penală.”;

alineatul (3) se abroga;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Subdiviziunea tehnică a organului abilitat prin lege să asigure interceptarea comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, transmite semnalul comunicărilor interceptate și alte informații autorității indicate în mandatul judecătoresc/extrasul din ordonanța procurorului, în regim de timp real, fără a efectua înregistrarea acestora.”;

alineatele (5)–(8) se abrogă;

alineatul (9), ultima propoziție se exclude;

alineatele (10)–(15) se abrogă.

13. Articolul 132¹⁰ se abrogă.

14. La articolul 132¹¹, textul „art. 132⁸–132¹⁰” se substituie cu textul „art. 132⁸–132⁹”.

15. La articolul 133 alineatul (2), cuvintele „comunicări prin fax și prin poșta electronică” se exclud.

16. Articolul 134¹ se abrogă.

17. La articolul 134² alin. (2), după textul „324–327,” se completează cu textul „ 328”, iar după textul „330¹,” se completează cu „ 330²”.

18. Articolul 134³ se abrogă.

Commented [IA5]: Copia sau extrasul de pe documentele prezentate persoanei care asigură tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații trebuie să fie autentificate de persoana care le-a emis, pentru a preveni abuzurile.

19. Articolul 134⁴ va avea următorul cuprins:

„Articolul 134⁴. Colectarea de informații, altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

Colectarea de informații, altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice constă în colectarea de informații privind transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice (telefonie, fax, paging, sistem informatic, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul rețelelor de comunicații electronice de către persoanele supuse măsurii speciale de investigații, precum și obținerea de la furnizorii de servicii de comunicații electronice a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de comunicații electronice și despre serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorilor acestora, la care se atribuie:

1) posesorii numerelor de telefon utilizatori înregistrați ai adreselor IP;

2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;

3) serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; adresa IP alocată sursei în momentul comunicației, numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirecționat, adresa IP alocată destinației în momentul comunicației, numele, prenumele (denumirea), domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv pentru tentativele de apel eșuate în cazul în care un apel telefonic a fost conectat cu succes, dar nu a primit răspuns, sau a avut loc o intervenție a sistemului de gestionare a rețelei;

7) identificatorul internațional al echipamentului de comunicații mobile (IMEI) al utilizatorului sau a altui dispozitiv utilizat pentru comunicație (IMEI al telefonului mobil, denumirea celulei; precum și în cazul unui serviciu anonim preplătit, atât data și ora primei activări a serviciului, cât și identitatea locației (identificator de celulă) de la care a fost activat serviciul);

8) locul aflării echipamentului (locul amplasării echipamentului terminal la momentul comunicației; adresa de instalare a conexiunii fixe (de prestare a serviciilor fixe), identitatea locației (identificator de celulă) la începerea comunicației mobile, locația geografică a celulei stației de radiocomunicații).”.

20. La articolul 134⁵:

alineatul (1), cuvintele „servicii electronice” se substituie cu cuvintele „furnizori de servicii de comunicații electronice”; va avea următorul cuprins:

Commented [IA6]: Se propune divizarea acestui articol în două articole separate: unul pentru traficul telefonic și altul pentru traficul informatic, deoarece termenul de păstrare a acestor date este diferit (1 an pentru trafic telefonic și 6 luni pentru trafic informatic) și, în practică, organele de drept copie articolul integral în solicitări, chiar dacă nu au nevoie de toate informațiile prevăzute de acesta. În același timp, informația despre traficul informatic este foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce întârzie executarea interpelărilor necesare și urgente.

Commented [IA7]: Dublează textul păstrat mai jos.

Commented [IA8]: Furnizorii nu se ocupă de asemenea activități.

Commented [IA9]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberată conform art. 134⁵, cu autorizarea procurorului.

Commented [IA10]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie furnizată conform art. 134⁵ CPP.

Commented [IA11]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și datele despre adresa IP de destinație, respective sursa, și portul de destinație, respective sursă.

Commented [IA12]: Clienții nu sunt obligați să comunice furnizorilor domiciliul, în special în cazul utilizatorilor mobili, ci doar adresa de facturare/corespondență. Utilizatorii de servicii fixe pot contracta servicii la orice adresă, nu neapărat domiciliul. În plus, clienții nu comunică furnizorilor de regulă dacă își schimbă domiciliul pe parcursul derulării contractului. Organele de drept pot obține informații actualizate despre domiciliul din Registrul de evidență a populației.

Commented [IA13]: Această informație se prezintă în baza art. 134⁵ CPP și art. 28 din legea 59, nu a prezentului articol. În practică, organele de drept solicit mai întâi informația despre trafic, după care selectează numai acele numere care îi interesează și solicit informații despre identitatea utilizatorilor lor. Dacă s-ar prezenta asemenea informație despre tot traficul, aceasta ar duce la divulgarea...

Commented [IA14]: Pentru apelurile care nu se conectează, este imposibilă prezentarea unei asemenea informații. A se vedea definiția și art. 3(2) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA15]: Numai echipamentele mobile dispun de identificator care se înregistrează în rețea la efectuarea unei comunicații. Totodată, utilizatorii pot schimba...

Commented [IA16]: A se vedea art. 5(e)(2)(iv) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA17]: În cazul serviciilor fixe, furnizorii pot comunica doar adresa la care este conectat utilizatorul.

Commented [IA18]: Furnizorii nu pot cunoaște exact locul aflării terminalului mobil în momentul începerii comunicației, ci doar celula din care se face comunicația. A se vedea art. 5(f)(2) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA19]: O celulă nu are o arie de acoperire definite sau stabile. Furnizorii pot oferi doar locația antenei.

“(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea de la un furnizor de servicii de comunicații electronice de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul înregistrat al unui sistem de comunicații electronice, inclusiv al unui număr de telefon sau al unei adrese Internet Protocol (IP) statice, al unui mijloc de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic sau de a comunica numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane sau dacă un anumit mijloc de comunicații sau un anumit punct de acces la un sistem informatic este folosit sau este activ ori a fost folosit sau a fost activ la o anumită dată.”;

alineatul (2), textul „art. 255” se substituie cu textul „art. 132⁴”;
alineatele (3) și (4) se exclud.

21. Articolul 134⁶ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 134⁶.** Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor) unei persoane, precum și supravegherea imobilelor, mijloacelor de transport și altor obiecte care prezintă interes operativ.”.

22. Se completează cu articolul 134⁷ cu următorul cuprins:

„**Articolul 134⁷.** Culegerea de informații

Culegerea de informații constă în dobândirea informației despre persoane fizice și juridice, despre fapte, evenimente, circumstanțe, care prezintă interes prin comunicarea nemijlocită sau prin studierea documentelor, materialelor, bazelor de date și sistemelor informaționale, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informații care prezintă interes, precum și prin intermediul foto-robotului și altor măsuri ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită. Această măsură nu poate fi utilizată pentru dobândirea informației pentru care, conform prezentului cod, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului”.

23. Se completează cu articolul 134⁸ cu următorul cuprins:

„**Articolul 134⁸.** Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice

(1) Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice constă în folosirea unor metode și/sau mijloace tehnice pentru examinarea datelor informatice de pe un suport de stocare a acestor date, ~~fără înștiințarea proprietarului sau utilizatorului acestuia~~ și/sau colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic informatice asociate comunicațiilor prin intermediul unui sistem informatic și/sau colectarea sau înregistrarea, în timp real, a datelor referitoare la conținut, asociate

Commented [IA20]: Pentru utilizatorii de servicii anonime preplătite, asemenea informații nu pot fi oferite.

Commented [IA21]: Adresa IP dinamică este realocată unui număr nelimitat de utilizatori. Asocierea acesteia unui anumit utilizator este posibilă numai în legătură cu o anumită comunicație. A se vedea mai jos.

Commented [IA22]: În mod normal, articolul ar trebui exclus. Potrivit art. 20 alin. (2) din prezentul proiect, prevederile relevante din CPP se aplică în mod corespunzător. Nu este necesar de dublat art. 134⁵ CPP.

Commented [IA23]: Informațiile privind identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic se prezintă în același mod în care se prezintă și informațiile colectate de la furnizorii de comunicații electronice, conform art. 134⁴ CPP. Termenul de prezentare a acestor informații (5 zile lucrătoare) este reglementat prin instrucțiunea corespunzătoare. Obligația de păstrare a secretului urmăririi penale este reglementată la art. 212 CPP și Codul penal.

Commented [IA24]: În lipsa unei asemenea precizări, ofițerii de investigații pot abuza de această normă pentru a obține informații pentru care, conform prezentului cod, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

Commented [IA25]: Noțiunea de date informatice este prea largă și include datele păstrate în orice calculator din țară. Legea nr. 20/2009 definește datele informatice drept „*orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic*”, iar sistemul informatic drept „*orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor*”. SIS, care este organul care este responsabil pentru asigurarea tehnică a interceptării, nu poate cere să se conecteze la toate calculatoarele din țară sau să se conecteze la ele, de exemplu, sisteme de plăți, sisteme de billing, programe contabile, etc.

De fapt, Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, ratificată de RM în 2009, distinge 3 tipuri de măsuri speciale de investigații:

- Percheziția și sechestrarea datelor informatice stocate într-un sistem informatic (art. 19)
- Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, asociate comunicațiilor, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 20)
- Interceptarea datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 21).

Prin urmare, obiectul (tipul de date informatice) fiecărei acțiuni prevăzute de acest articol trebuie definit strict, în conformitate cu Convenția nominalizată.

Conform Legii nr. 20/2009, datele referitoare la trafic sunt definite drept „*orice date având legătură cu o comunicare transmisă printr-un sistem informatic, produse de acest sistem în calitate de element al lanțului de comunicare,* ...

comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic, iar înregistrarea datelor informatice presupune stocarea informațiilor obținute în urma accesării, colectării în timp real și/sau interceptării pe un suport tehnic.

(2) Accesarea/Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, interceptarea datelor referitoare la conținut și înregistrarea datelor informatice respective se efectuează în condițiile prevăzute la art. 132⁹, care se aplică în mod corespunzător.

(3) Măsura specială de investigații prevăzută de prezentul articol poate fi dispusă în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 132¹ alin. (1) pct. 1) din prezentul cod sau al unei infracțiuni prevăzute la art. 175, 175¹, 208¹, 208², 237 și 259–261¹ din Codul penal.”.

24. Articolul 135 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Măsura specială de investigații prevăzută de prezentul articol poate fi dispusă și în cazul infracțiunilor ușoare și mai puțin grave prevăzute în cap. XV și art. 189 din Codul penal.”.

25. La articolul 136:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Investigația sub acoperire se autorizează în scopul probării existenței infracțiunii și identificării făptuitorului.”;

alineatul (2), după cuvintele „în care” se completează cu textul „pe lângă elementele prevăzute la art. 132⁴ se va indica”, iar punctele 1), 2) și 4) se abrogă;

alineatul (4), ultima propoziție se exclude;

se completează cu alin. (6¹)–(6⁴) cu următorul cuprins:

„(6¹) În cazul în care este necesar, procurorul poate solicita judecătorului de instrucție autorizarea săvârșirii de către investigatorul sub acoperire a unei sau mai multor infracțiuni/contravenții simulate.

(6²) Infracțiunea/contravenția simulată, deși în mod formal întrunește elementele componente de infracțiuni/contravenție, nu constituie infracțiune/contravenție și se săvârșește doar în scopul de menținere a legendei, probării existenței infracțiunii și identificării făptuitorului.

(6³) Infracțiunea/contravenția simulată poate fi autorizată doar în cazul investigării infracțiunilor de corupție și a celor conexe, de criminalitate organizată, cu caracter terorist, de spălare de bani, de finanțare a terorismului și contra securității statului.

(6⁴) Judecătorul de instrucție poate autoriza doar săvârșirea unei contravenții, infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave cu condiția ca acestea nu atentează la integritatea fizică și viața persoanei.”.

Commented [IA26]: Art. 132⁹ CPP se referă doar la interceptarea conținutului comunicărilor, care se asigură din punct de vedere tehnic de SIS prin conectarea directă a centralele de comunare ale furnizorilor de servicii de comunicații electronice. Accesarea datelor stocate într-un sistem informatic poate fi efectuată de ofițerii de investigații de sine stătător.

26. La articolul 137:

alineatul (1), după cuvîntul „procurorului” se completează cu cuvintele „și autorizate de judecătorul de instrucție”;

alineatul (3), după cuvîntul „procurorului” se completează cu cuvintele „și ofițerului de investigații responsabil de efectuarea și consemnarea măsurii”;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul în care se va proceda la înlocuirea investigatorului sub acoperire, procurorul va sesiza judecătorul de instrucție în vederea autorizării activității unui nou investigator.”.

27. La articolul 138, alineatul (1) se abrogă.

28. Articolul 138¹ se abrogă.

29. La articolul 138², în titlu și în cuprinsul articolului, cuvintele „Livrare controlată”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Livrare supravegheată”, la forma gramaticală corespunzătoare.

30. La articolul 305 alineatul (3), după cuvintele „la interceptarea și înregistrarea comunicărilor” se completează cu textul „ și/sau imaginilor, la accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice”, iar sintagma „la monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice și referitor” se exclude.

Commented [IA27]: Această măsură a fost exclusă din cod, conform prezentului proiect.

31. În tot cuprinsul Codului, cuvîntul „telecomunicații” se substituie cu textul „comunicații electronice”.

Articolul II. – Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 113–118, art. 373), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Activitatea specială de investigații reprezintă o activitate cu caracter secret și/sau public, efectuată de către autoritățile publice competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul colectării informațiilor necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice și siguranței în locurile de detenție, apărarea drepturilor, libertăților și

intereselor legitime ale persoanelor.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prezenta lege prevede subiecții care efectuează activitatea specială de investigații și reglementează măsurile speciale de investigații, modalitățile de dispunere, autorizare, efectuare, consemnare, ~~coordonare~~, contestare și control ale acestora, precum și asigurarea financiară a activității speciale de investigații în afara procesului penal.”.

Commented [IA28]: Nu este clar dacă prezenta lege se aplică în cadrul procesului penal, or mai multe prevederi din această lege se referă la CPP.

2. La articolul 2:

litera a) ~~se exclude; va avea următorul cuprins:~~

~~„a) relevarea, prevenirea și combaterea activității infracționale;”;~~

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) descoperirea infracțiunilor;”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) căutarea persoanelor care sunt dispărute fără urmă, se sustrag de la urmărirea penală sau de la judecată, se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, se eschivează de la executarea pedepsei sau au evadat din locurile de detenție;”;

litera c¹) se abrogă;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) colectarea informațiilor privind posibilele fapte sau evenimente care ar putea periclita securitatea statului, ordinea publică sau siguranța în locurile de detenție;”;

se completează cu literele e), f), g) și h) cu următorul cuprins:

„e) asigurarea protecției martorilor și a altor participanți la procesul penal;

f) asigurarea protecției subiecților activității speciale de investigații;

g) evaluarea integrității instituționale;

h) asigurarea securității interne a subiecților prevăzuți la art. 6.”.

Commented [IA29]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea acestor măsuri numai în cadrul urmăririi penale), creând premise pentru abuzuri. Această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicațiilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale.

3. La articolul 3:

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) proporționalității;”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) confidențialității;”;

lit e) va avea următorul cuprins:

„e) cooperării cu alte autorități publice;”.

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 4.** Protecția drepturilor și libertăților persoanei la realizarea

activității speciale de investigații

(1) În timpul efectuării activității speciale de investigații se interzice încălcarea drepturilor și libertăților persoanei. Limitările parțiale ale drepturilor și libertăților persoanei au caracter temporar și pot fi aplicate doar în conformitate cu procedura stabilită de prezenta lege pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice și siguranței în locurile de detenție, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor.

(2) Activitatea specială de investigații se realizează indiferent de sex, rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, origine, statut, avere, convingeri, opinii sau alte circumstanțe.

(3) Subiecților activității speciale de investigații li se interzice să determine persoana la săvârșirea faptelor ilegale, direct sau indirect, prin presiune, instigare, încurajare sau limitare a libertății de a alege propriul comportament.

(4) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să fie informată după efectuarea acesteia, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, precum și să-i fie reparat prejudiciul material și moral cauzat prin încălcarea prezentei legi.

(5) Persoana care consideră că prin acțiunile subiecților activității speciale de investigații i-au fost încălcate drepturile și libertățile sale poate să le conteste în modul stabilit de prezenta lege.”.

5. La articolul 5, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Accesul altor persoane decât cele care efectuează nemijlocit măsurile speciale de investigații la dosarul special sau la materialele din dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate, conducătorului autorității publice și angajaților desemnați, în limita competenței, de către acesta, procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații de către instanța de judecată, procurorului ierarhic superior, instanței de judecată sau instanței de judecată ierarhic superioare, care a examinat contestația.”.

6. Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 5¹.** Cooperarea internațională

În cazurile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de actele normative ale Republicii Moldova, autoritățile publice care efectuează activitatea specială de investigații au dreptul de a coopera cu organele de ocrotire a normelor de drept și organizațiile internaționale, prin acordarea asistenței și realizarea schimbului de informații.”.

7. La articolul 6:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în conformitate cu prevederile prezentei legi.”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Ofițerul de investigații care efectuează activitatea specială de investigații își realizează sarcinile în mod independent, sub controlul conducătorului subdiviziunii specializate sau procurorului, care a autorizat sau a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații.”.

8. La articolul 7:

alineatul (1):

litera a), după cuvintele „a crea” se completează cu cuvintele „și a administra”, iar după cuvintele „sisteme informaționale” se completează cu cuvintele „și bănci de date”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) a utiliza gratuit, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate, datele sistemelor informaționale și băncilor de date, cu excepțiile prevăzute de lege”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) a confecționa și a folosi, în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații, acte, documente, ștampile sau alte rechizite pentru codificarea identității persoanelor fizice și juridice ale subdiviziunilor specializate, încăperilor și mijloacelor de transport și/sau pentru susținerea legendei investigatorilor sub acoperire și colaboratorilor confidențiali”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d) a adapta și a utiliza programe informatice și softuri”;

litera e), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „,”;

se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) a utiliza serviciile specialiștilor pentru a realiza sarcinile activității speciale de investigații;

g) a utiliza substanțe chimice speciale de marcare, care nu prezintă pericol pentru viața și sănătatea omului.”;

alineatul (2) se exclude;

alineatul (3):

cuvântul „privind” se substituie cu cuvântul „pentru”;

litera c), cuvântul „desfășurarea” se substituie cu cuvântul „efectuarea”;

litera d), cuvântul „desfășurarea” se substituie cu cuvântul „efectuarea”.

10. La articolul 9:

alineatul (1) după textul „în numele statului,” se completează cu textul „dispune, solicită autorizarea și”;

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Identitatea ofițerilor de investigații care activează în calitate de investigatori sub acoperire, precum și identitatea persoanelor antrenate în calitate de investigatori sub acoperire constituie secret de stat și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al ofițerilor și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.”.

11. La articolul 10:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul unor investigații complexe, crearea grupului de ofițeri de investigații se dispune:

a) de către conducătorul subdiviziunii specializate, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul aceleiași subdiviziuni specializate;

b) de către conducătorul autorității publice, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul diferitor subdiviziuni specializate ai aceleiași autorități publice;

c) prin ordin comun, de către conducătorii autorităților publice, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul diferitor subdiviziuni specializate ai diferitor autorități publice.”;

alineatul (2), textul „persoanele specificate la alin. (1) îl numesc pe unul din ofițerii de investigații” se substituie cu textul „conducătorul subdiviziunii specializate sau conducătorul autorității publice desemnează un ofițer de investigații în calitate de”.

12. La articolul 11:

alineatul (1):

litera b), cuvintele „să întreprindă” se substituie cu cuvintele „să efectueze”, iar cuvintele „apărării drepturilor și libertăților omului, protecției tuturor formelor de proprietate ocrotite de lege pentru asigurarea securității statului și a ordinii publice” se substituie cu cuvintele „realizării sarcinilor activității speciale de investigații”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să execute indicațiile scrise ale conducătorului subdiviziunii specializate, ordonanțele procurorului și încheierile instanței de judecată;”;

litera f), cuvântul „măsurii” se substituie cu cuvântul „activității”;

litera g), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „;”;
se completează cu litera h) cu următorul cuprins:
„h) alte obligații prevăzute de prezenta lege.”.

13. La articolul 12:

alineatul (1):

litera c), după cuvintele „să utilizeze” se completează cu cuvântul „gratuit”,
iar după cuvintele „sistemele informaționale” se completează cu cuvintele „și
băncile de date de stat”;

litera e), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „;”;
se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) să utilizeze mijloace financiare destinate finanțării activității speciale de
investigații.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ofițerul de investigații are dreptul să refuze sau să renunțe efectuarea
măsurilor speciale de investigații dacă există circumstanțe reale ce pun în pericol
viața și/sau sănătatea sa ori a altor persoane. Refuzul sau renunțarea efectuării se
comunică conducătorului subdiviziunii specializate.”.

14. La articolul 14:

litera b), cuvintele „sau conduce” se exclud, iar cuvintele „proces penal” se
substituie cu cuvintele „dosar special”;

litera d), după cuvântul „contestațiile” se completează cu cuvintele „sau
plîngerile persoanelor”, iar semnul de punctuație „;” se substituie cu semnul de
punctuație „,”;

literele e) și f) se abrogă.

15. La articolul 15:

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Se interzice antrenarea în activitatea specială de investigații, în calitate
de colaboratori confidențiali în bază de acord scris, a deputaților, judecătorilor,
procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și avocaților.”;

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Organizarea activității cu colaboratorii confidențiali, precum și
asigurarea financiară a activității speciale de investigații sunt stabilite prin acte
departamentale interne.”.

16. La articolul 16:

Commented [IA30]: Ofițerii de investigații nu pot utiliza gratuit sistemele informaționale și băncile de date care aparțin cu drept de proprietate privată persoanelor fizice sau juridice. Mai mult ca atât, pentru accesul la unele tipuri de informații conținute în asemenea sisteme sau baze de date este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

alineatul (1), după textul „~~să acorde asistență subdiviziunilor specializate să pună imediat la dispoziția acestora informațiile solicitate,~~” se completează cu textul „~~să acorde acces direct și gratuit la sistemele informaționale și băncile de date administrate în condițiile legii,~~”, iar cuvântul „măsurilor” se substituie cu cuvintele „sarcinilor activității”;

~~alineatul (2), cuvintele „echipamentele și” se exclud.~~

17. La articolul 17 alineatul (1), cuvântul „colaboratorilor” se substituie cu cuvântul „angajaților”.

18. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 18.** Măsurile speciale de investigații

(1) Pentru realizarea sarcinilor prevăzute de prezenta lege pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului la demersul procurorului:

a) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor;

b) supravegherea tehnică;

c) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

d) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informațiile financiare;

e) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;

f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

2) cu autorizarea procurorului la demersul conducătorului subdiviziunii specializate:

a) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic;

b) investigația sub acoperire;

c) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată;

d) cercetarea obiectelor și documentelor;

e) achiziția de control;

3) cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate în baza raportului ofițerului de investigații:

a) urmărirea vizuală;

b) culegerea de informații.

(2) Lista măsurilor specificate la alin. (1) este exhaustivă și poate fi modificată sau completată doar prin lege.

~~(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1) se efectuează numai în cazul:~~

Commented [IA31]: Ofițerii de investigații nu pot avea acces direct și/sau utiliza gratuit sistemele informaționale și băncile de date care aparțin cu drept de proprietate privată persoanelor fizice sau juridice. Mai mult ca atât, pentru accesul la unele tipuri de informații conținute în asemenea sisteme sau baze de date este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

Commented [IA32]: Finanțarea activității speciale de investigații se face din bugetul de stat, pentru formarea căruia persoanele fizice și juridice achită impozite și taxe. Impunerea asupra prestatorilor de comunicații electronice a obligației de a finanța direct activitatea specială de investigații, prin procurarea echipamentelor necesare în acest scop, echivalează cu o confiscare a proprietății legale obținute a acestor prestatori, lucru interzis prin art. 1 din protocolul 1 la CEDO, Constituție și acordurile internaționale privind protejarea reciprocă a investițiilor, la care RM este parte.

a) amenințărilor care reprezintă pericol deosebit pentru securitatea statului;
b) căutării persoanelor care se sustrag de la urmărirea penală sau de la judecată, se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, se eschivează de la executarea pedepsei sau au evadat din locurile de detenție;

c) asigurării protecției martorilor și a altor participanți la procesul penal.

(4) Măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1) lit. b) și f), precum și cele prevăzute la alin. (1) pct. 2) pot fi efectuate și în cadrul testului de integritate profesională.

(5) Organizarea și tactica efectuării măsurilor speciale de investigații, regulile cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și a confidențialității acestora, confecționarea și folosirea actelor de codificare la efectuarea măsurilor speciale de investigații sunt stabilite printr-un regulament comun al autorităților publice în cadrul cărora sunt constituite subdiviziuni specializate care efectuează activitate specială de investigații coordonat cu Procuratura Generală.

(6) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații, în condițiile prezentei legi, se face uz de sisteme informaționale și bănci de date, aparate de înregistrare foto, video și audio, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor, incluse în Clasificatorul aprobat în conformitate cu alin. (7) din prezentul articol.

(7) Clasificatorul mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații, precum și regulamentul cu privire la importul, exportul, proiectarea, producerea și comercializarea unor astfel de mijloace se aprobă de către Guvernul Republicii Moldova.

(8) Activitățile de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații se desfășurază doar cu avizul subiecților activității speciale de investigații pentru necesitățile cărora sînt desfășurate activitățile respective.

(9) Achiziționarea mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații se efectuează fără desfășurarea procedurii de achiziții publice.

(10) Se interzice utilizarea mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații de către persoanele fizice sau juridice neîmputernicite în acest sens prin lege.

(11) Alineatele (6)-(10) din prezentul articol nu aduc atingere activităților de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea informațiilor în alte scopuri legitime decât activitatea specială de investigații, cu respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal”.

Commented [IA33]: Aplicarea unor asemenea măsuri, în special ce ține de interceptarea comunicărilor și colectarea informației de la furnizorii de comunicații electronice, în afara urmăririi penale, inclusiv pentru activități ce țin de testul de integritate profesională, ridică mari semne de întrebare privind constituționalitatea acestor norme. Potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare.

Commented [IA34]: Acest alineat ar trebui exclus, deoarece acest aspect trebuie tratat în regulamentul prevăzut la alin. (7).

Commented [IA35]: Acest alineat ar trebui exclus, deoarece acest aspect trebuie tratat în regulamentul prevăzut la alin. (7). În plus, asemenea scutire ar putea conduce la abuzuri și irosirea banului public.

Commented [IA36]: Aceste norme nu trebuie să împiedice activitatea legitimă, cum ar fi cea de comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea informațiilor în activitatea de întreprinzător sau în scopuri personale, de exemplu, GPS tracker pentru gestionarea parcului auto, aplicațiile de localizare a echipamentului (pentru localizarea minorilor de către părinți).

19. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19.** Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații

(1) Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații sunt:

1) circumstanțele:

~~a) neclare privind existența faptului infracțiunii grave, deosebit de grave sau excepțional de grave;~~

b) ce pun în pericol securitatea ofițerului de investigații și a familiei sale;

c) ce pun în pericol securitatea investigatorului sub acoperire, colaboratorului confidențial sau a membrilor familiei acestora;

d) ce pun în pericol siguranța locului de deținere;

2) amenințările ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului;

3) informațiile, devenite cunoscute, privind:

a) persoanele care se ascund de organele de urmărire penală sau de instanța de judecată ori care se eschivează de la executarea pedepsei penale sau evadate din locurile de deținere;

b) persoanele dispărute și cadavrele neidentificate;

~~4) interpelările organizațiilor internaționale și ale autorităților de drept ale altor state în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;~~

5) evaluarea integrității instituționale;

6) asigurarea protecției martorilor și altor participanți ai procesului penal.

~~(2) Măsura specială de investigații efectuată în temeiul alineatului (1) pct. 1) și pct. 2) încetează din momentul când din rezultatele acesteia rezultă că se pregătește, se săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune, urmînd a se proceda în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.~~

(3) Măsurile speciale de investigații se autorizează și se efectuează în cazul în care sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) realizarea sarcinilor prezentei legi este imposibil pe altă cale;

b) ingerința este proporțională cu restrîngerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

c) urmărește ~~un scop legitim realizarea sarcinilor prezentei legi.~~”

20. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Procedura autorizării măsurilor speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații specificate la art. 18 alin. (1) pct. 1) se autorizează de către judecătorul de instrucție, ~~cu excepția temeiului prevăzut la art. 19 alin. (1) pct. 2) care se autorizează de către judecătorul din cadrul Curții de Apel,~~ potrivit competenței teritoriale prevăzute în Codul de procedură penală.

(2) Procedura de autorizare a măsurii speciale de investigații specificate la art.

Commented [IA37]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale), creînd premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmării penale.

Commented [IA38]: Asemenea interpelări se execută conform cap. IX din CPP.

Commented [IA39]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale), creînd premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmării penale.

Commented [IA40]: Măsurile speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, nu pot urmări oricare scop legitim, ci doar realizarea sarcinilor prezentei legi.

18 alin. (1) pct. 1) și 2) se reglementează conform procedurii stabilite în Codul de procedură penală care se aplică în modul corespunzător și prevederile prezentei legi.

(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute de art. 18 alin. (1) pct. 1) se autorizează la demersul motivat al procurorului, iar cele prevăzute de art. 18 alin. (1) pct. 2) se autorizează la demersul motivat al conducătorului subdiviziunii specializate. La demers se anexează ordonanța ~~de dispunerea~~ ofițerului de investigații de dispunere a măsurii speciale de investigații și materialele ce confirmă necesitatea efectuării acestor ~~o~~ re măsuri. În încheiere/ordonanță de autorizare a măsurii speciale de investigații se va indica:

- a) denumirea procuraturii/instanței; data, ora și locul întocmirii;
- b) numele și prenumele persoanei care a emis ordonanța/încheierea ~~în~~ to ~~mește~~; persoana cu funcție de răspundere și organul care a înaintat demersul;
- c) măsura concretă autorizată;
- d) temeiul efectuării măsurii speciale de investigații și argumentele ce justifică invocarea temeiului prin prisma condițiilor prevăzute la art. 19 alin. (3);
- f) ofițerul responsabil de efectuarea măsurii;
- g) perioada pentru care a fost autorizată măsura;
- h) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura;

i) numele, prenumele, numărul de identificare al persoanei sau datele de ~~id~~ ntificare a obiectului supus măsurii speciale de investigații dacă sunt cunoscute; persoana cu funcție de răspundere sau organul abilitat de a executa ordonanța/încheierea; semnătura procurorului/judecătorului de instrucție certificată cu ștampila procuraturii/instanței judecătorești.

~~(4) Măsurile prevăzute la art. 18 alin. (1) pct. 3) se autorizează prin rezoluție de către conducătorul subdiviziunii specializate în baza ordonanței ofițerului de investigații care va conține elementele prevăzute la alin. (3).~~

(5) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul autorizării, cu posibilitatea de a fi, în același mod, prelungită motivat până la 180 zile cumulativ, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(6) Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși 30 de zile. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 18 alin. (1) pct.1), se prelungesc de către judecătorul care a autorizat măsura, iar în lipsa acestuia de către un judecător din instanța de judecată competentă desemnat aleatoriu.

(7) Dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit până la 180 zile cumulativ, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații pe același temei și asupra aceluiași subiect, cu excepția apariției circumstanțelor noi ~~sau recent descoperite~~, căutarea persoanelor

Commented [IA41]: Completată conform art. 132⁴ alin. (5) din prezentul proiect și art. 306 CPP. Trebuie să fie indicate organul sau persoana autorizată să execute ordonanța/încheierea, pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate la informațiile respective. Totodată, ordonanța/încheierea trebuie semnată de persoana care le emite și confirmate cu ștampila organului respective, pentru a preveni abuzurile.

Commented [IA42]: Pct. 3) din legea actuală a fost exclus prin prezentul proiect.

învinuite, inculpate sau condamnate care se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei privative de libertate și deținuților evadați, utilizării investigatorilor sub acoperire precum și în cazul investigării amenințărilor ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului.

(8) Măsurile speciale de investigații autorizate trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel firziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

(9) Ofițerul de investigații care efectuează măsura specială de investigații, în termen de o lună de la data autorizării măsurii sau în termenul stabilit în ~~actul de dispunere încheiere/ordonanță~~, va informa printr-un raport procurorul ~~sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate care a solicitat autorizarea sau a~~ autorizat măsura specială de investigații despre rezultatele obținute și în caz de necesitate solicită prelungirea acesteia.

(10) Dacă, în cadrul examinării raportului, procurorul ~~sau conducătorul subdiviziunii specializate~~ constată că nu sunt respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau că, prin măsura dispusă, se încalcă disproporționat ori în mod vădit drepturile și interesele legitime ale persoanelor, el dispune încetarea acesteia.

(11) Procurorul sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate la solicitarea ofițerului de investigații dispune încetarea măsurii speciale de investigații înainte de expirarea termenului pentru care aceasta a fost autorizată imediat ce au dispărut temeiurile și motivele ce au justificat autorizarea ei ~~sau dacă din rezultatele acesteia rezultă că se pregătește, se săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune, urmînd a se proceda în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.~~”.

21. La articolul 21:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În scopul colectării și sistematizării informațiilor, verificării și aprecierii rezultatelor activității speciale de investigații, precum și adoptării în baza lor a deciziilor corespunzătoare, se inițiază dosare speciale în care se anexează toate materialele acumulate. Inițierea dosarului este supusă înregistrării obligatorii.”;

alineatul (3), după cuvintele „Categoriile dosarelor speciale, modul de” se completează cu cuvîntul „inițiere.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dosarele speciale care conțin informații atribuite la secret de stat se gestionează și se nimicesc conform procedurii stabilite în Legea nr. ? cu privire la secretul de stat.”;

alineatul (5) se abrogă;

Commented [IA43]: Conducătorul subdiviziunii nu are atribuții de autorizarea a oricărei măsuri speciale de investigații.

Commented [IA44]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale), creînd premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale.

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Rezultatele măsurii speciale de investigații ~~obținute în privința persoanelor~~ se păstrează în dosarul special și se nimicesc odată cu acesta.”.

22. La articolul 22:

alineatul (1):

textul „Ofițerul de investigații care efectuează măsura specială de investigații întocmește un proces-verbal pentru fiecare măsură autorizată de judecătorul de instrucție sau de procuror, în care consemnează.” se substituie cu textul „După finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau în caz de necesitate pe parcursul realizării ei, ofițerul de investigații desemnat pentru efectuarea acesteia întocmește un proces-verbal în care consemnează.”;

litera c) se completează la sfârșit cu cuvintele „sau a datelor persoanelor, identitatea cărora constituie secret de stat.”;

litera e), cuvintele „condițiile și modalitățile de aplicare a acestora” se exclud;

alineatul (2), după cuvântul „investigații” se completează cu cuvintele „și după caz stenograma fonogramelor”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) La finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau la solicitarea judecătorului, procurorului, care a autorizat măsura, ofițerul de investigații transmite în termen de cel mult 10 zile procesul-verbal persoanei care a autorizat măsura, la care se anexează toate materialele acumulate în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații autorizate.”.

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care se constată că măsura specială de investigații s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau că ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor încheierii/ordonanței de autorizare, judecătorul/procurorul declară nule rezultatele măsurii efectuate și dispune, prin încheiere/ordonanță, nimicirea acestora. Încheierea/ordonanța poate fi contestată la instanța ierarhic superioară, respectiv, procurorul ierarhic superior. Nimicirea rezultatelor ce au fost declarate nule se realizează în termen de 3 luni după expirarea termenului de contestare a încheierii/ordonanței sau dacă a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior sau încheierea instanței ierarhic superioare.”;

alineatul (6), (7) și (8) se abrogă;

se completează cu alineatele (9)–(14) cu următorul cuprins:

„(9) ~~În cazul în care se constată legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul informează în termen de 3 zile din momentul emiterii încheierii/ordonanței privind legalitatea măsurii speciale de investigații persoana~~

~~care a fost supusă măsurii. În termen de 10 zile de la după finalizarea măsurilor speciale de investigații prevăzute la art.18 alin. (1) pct. 1) și 2), procurorul informează persoana supusă acesteia despre efectuarea măsurii respective în termen de 10 zile. Materialele ce confirmă informarea persoanei se anexează la dosarul special.~~

Commented [IA45]: Asemenea informare trebuie să aibă loc și în cazul în care măsura a fost efectuată ilegal.

(10) Persoana supusă măsurii speciale de investigații din momentul informării prevăzut la alin. (9), ~~în termen de 10 zile,~~ are dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și de încheierea/ordonanța prin care s-a constatat legalitatea măsurii efectuate. ~~După finalizarea măsurilor speciale de investigații prevăzute la art.18 alin. (1) pct. 1) și 2) procurorul informează persoana supusă acesteia în termen de 10 zile. După momentul informării, persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință cu procesul verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații.~~

Commented [IA46]: Limitarea termenului în care persoana supusă măsurii poate lua cunoștință de materialele respective este abuzivă.

(11) Informarea persoanei nu se va face dacă există motive întemeiate de a considera că acest fapt ar putea constitui ~~un risc sporit pentru viața sau sănătatea persoanei, dacă rezultatele măsurii speciale de investigații impun începerea unui proces penal, constituie~~ pericol deosebit pentru securitatea statului sau ar aduce prejudicii scopului pentru care au fost efectuate măsurile speciale de investigații.

Commented [IA47]: Mutat la alineatul precedent.

(12) Ofițerul de investigații care gestionează dosarul special întocmește un raport despre existența temeiurilor menționate la alin. (11), în care aceste temeiuri sunt expuse detaliat, și îl prezintă spre aprobare conducătorului subdiviziunii specializate care ulterior îl transmite procurorului, înainte de expirarea termenului de informare.

Commented [IA48]: Informația despre efectuarea unei măsuri nu poate dăuna persoana vizată de această măsură, iar faptul că se pornește un proces penal nu este un temei rezonabil pentru ascunderea acestei informații de la persoana vizată.

(13) Procurorul, la examinarea raportului, constată lipsa sau prezența temeiurilor privind neinformarea persoanei, stabilește dacă aceste temeiuri au caracter permanent sau provizoriu, și, după caz admite sau refuză autorizarea neinformării persoanei prin ordonanță. În dependență de caracterul permanent sau provizoriu al temeiurilor de neinformare, procurorul, poate autoriza neinformarea pentru o anumită perioadă de timp determinată, autoritatea care a inițiat măsura fiind obligat la expirarea perioadei respective să reevalueze temeiurile de neinformare și să întreprindă acțiunile necesare, în conformitate cu prevederile prezentului articol. Refuzul de a autoriza neinformarea poate fi contestat de către conducătorul subdiviziunii la procurorul ierarhic superior.

(14) Ordonanța procurorului privind autorizarea neinformării, precum și raportul aprobat se anexează la dosarul special.”.

23. Articolul 23 se abrogă.

24. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Articolul 24. Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații

(1) Rezultatele măsurilor speciale de investigații pot servi drept temei pentru:

a) sesizarea organului de urmărire penală sau procurorul conform Codului de procedură penală, în cazul în care ofițerul de investigații constată o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea sau la pregătirea săvârșirii unei infracțiuni;

b) efectuarea altor măsuri speciale de investigații în scopul realizării sarcinilor prezentei legi;

c) schimb de informație cu alte autorități, cu organele de drept ai statelor străine, organizațiile ~~ce~~ internaționale și agențiile ~~ce~~ Uniunii Europene în cazurile prevăzute de convențiile internaționale și de alte acte ~~legale~~ normative ale RM;

d) inițierii unei anchete de serviciu în privința obiectului investigațiilor, în cazul constatării unor abateri de ordin disciplinar.

(2) Informația despre forțele, mijloacele, sursele, identitatea colaboratorii confidențiali sau a datelor persoanelor, identitatea cărora constituie secret de stat și informația despre structura cantitativă și personală a acestor participanți, tehnica specială, planurile privind organizarea și tactica desfășurării efectuării măsurilor speciale de investigații, care constituie secret de stat, poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația.

(3) Utilizarea rezultatelor unei măsuri speciale de investigații specificate la art. 18 alin. (1) pct. 1) și pct. 2) din cadrul unui dosar special într-un alt dosar special se efectuează doar cu autorizarea procurorului/judecătorului care a autorizat măsura inițială.”.

25. Articolul 25 se abrogă.

26. La articolul 26:

în titlu, cuvintele „efectuate în afara urmăririi penale” se exclud;

alineatul (1):

se completează la început cu textul „Încheierea judecătorului”;

după cuvântul „autorizată” se completează cu textul „/refuzată”;

după cuvintele „se contestă” se completează cu textul „la instanța ierarhic superioară”;

litera a), cuvintele „ofițerul de investigații” se substituie cu textul „conducătorul subdiviziunii specializate/procurorul”, iar textul „și/sau care a efectuat măsura specială de investigații” se exclude;

textul „sau prin care s-a constatat legalitatea efectuării ei” se exclude;

alineatul (2):

după cuvintele „să atace” se completează cu textul „încheierea”;

litera a), după cuvântul „refuzul” se completează cu textul „judecătorului”;

litera b) se abrogă;

alineatul (3), după cuvîntul „adresează” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare/”, după cuvintele „depune direct acestuia sau” se completează cu textul „judecătorului/”, după cuvintele „a fost depusă” se completează cu textul „judecătorului/”, iar după cuvintele „să o înainteze” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare/”;

alineatul (4), cuvintele „ofițerul de investigații sau” se exclud, iar după cuvintele „va pune la dispoziția” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare/”;

alineatul (5):

se completează la început cu textul „Instanța ierarhic superioară/”;

litera a), după cuvîntul „anularea” se completează cu cuvîntul „încheierii”;

litera b), după cuvîntul „menținerea” se completează cu cuvîntul „încheierii”;

alineatul (6) se completează la început cu textul „Încheierea instanței ierarhic superioare/”;

alineatul (7) se abrogă.

27. Articolul 27 se abrogă.

28. La articolul 28:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea de la un furnizor de servicii de comunicații electronice de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul înregistrat al unui sistem de comunicații electronice, inclusiv al unui număr de telefon sau al unei adrese Internet Protocol (IP) stative, al unui mijloc de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic sau de a comunica numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane sau dacă un anumit mijloc de comunicații sau un anumit punct de acces la un sistem informatic este folosit sau este activ ori a fost folosit sau a fost activ la o anumită dată.”;

~~se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:~~

~~„(3) Furnizorii de servicii sunt obligați să colaboreze cu subdiviziunea specializată pentru executarea ordonanței procurorului și să pună de îndată la dispoziția acesteia informațiile solicitate.~~

~~„(4) Persoanele care sunt chemate să colaboreze cu subdiviziunea specializată au obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate. Încălcarea acestei obligații este pedepsită conform Codului penal.”.~~

Commented [IA49]: Pentru utilizatorii de servicii anonime preplătite, asemenea informații nu pot fi oferite.

Commented [IA50]: Adresa IP dinamică este realocată permanent unui număr nelimitat de utilizatori. Asocierea acesteia unui anumit utilizator este posibilă numai în legătură cu o anumită comunicație. Datorită acestui fapt, identificarea utilizatorului unei adrese IP dinamice trebuie realizată cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Commented [IA51]: Alin. (3) și (4) trebuie excluse, deoarece informațiile privind identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic se prezintă în același mod în care se prezintă și informațiile colectate de la furnizorii de comunicații electronice, conform art. 134⁴ CPP. Termenul de prezentare a acestor informații (5 zile lucrătoare) este reglementat prin instrucțiunea corespunzătoare. Obligația de păstrare a secretului urmăririi penale este reglementată la art. 212 CPP și Codul penal.

29. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 29.** Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor) unei persoane, precum și supravegherea imobilelor, mijloacelor de transport și altor obiecte care prezintă interes operativ.”.

30. La articolul 30:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prin investigația sub acoperire se înțelege colectarea de date și informații de către investigatorul sub acoperire în scopul realizării sarcinilor prezentei legi sub o identitate codificată, fictivă sau reală, care acționează în temeiul și în limitele prevederilor legale. Investigația sub acoperire se autorizează pe perioada necesară descoperirii faptului existenței infracțiunii.”;

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care apreciază necesitatea utilizării de către investigatorul sub acoperire a dispozitivelor tehnice pentru obținerea fotografiilor ori a înregistrărilor video sau audio, procurorul solicită instanței de judecată autorizarea măsurii speciale de investigații.”

alineatul (4), textul „Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției” se substituie cu textul „Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat sau Administrației Naționale a Penitenciarelor”;

alineatul (5), cuvintele „procurorului care a autorizat” se substituie cu cuvintele „ofițerului de investigații care a dispus”;

alineatul (8) se abrogă.

32. Articolul 34 se abrogă.

33. Articolul 35 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 35.** Culegerea de informații

Culegerea de informații constă în dobândirea informației despre persoane fizice și juridice, despre fapte, evenimente, circumstanțe, care prezintă interes prin comunicarea nemijlocită sau prin studierea documentelor, materialelor, bazelor de date și sistemelor informaționale, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informații care prezintă interes, precum și prin intermediul foto-robotului și altor măsuri ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită. Această măsură nu poate fi utilizată pentru dobândirea informației pentru care, conform prezentei legi, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului”.

Commented [IA52]: În lipsa unei asemenea precizări, ofițerii de investigații pot abuza de această normă pentru a obține informații pentru care, conform prezentei legi, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

34. Se completează cu articolele 35¹–35⁶ cu următorul cuprins:

„**Articolul 35¹**. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor

Interceptarea comunicărilor și/sau imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio sau video, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea informațiilor obținute în urma interceptării pe un suport tehnic.

Articolul 35². Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică reprezintă utilizarea mijloacelor tehnice pentru relevarea și fixarea acțiunilor/inacțiunilor unor persoane, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport, imobilelor și a altor obiecte.

(2) Supravegherea tehnică se efectuează doar în condiții ce exclud violarea domiciliului.

Articolul 35³. Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimerilor poștale

(1) Dacă există temeiuri rezonabile de a presupune că trimerile poștale primite sau expediate pot conține informații ce ar avea importanță pentru realizarea sarcinilor prezentei legi și dacă pe altă cale nu pot fi obținute, ofițerul de investigații este în drept să rețină, să cerceteze, să predea, să percheziționeze sau să ridice trimerile poștale ale persoanelor indicate.

(2) Pot fi reținute, cercetate, predate, percheziționate sau ridicate următoarele trimeri poștale: scrisori de orice gen, telegrame, radiograme, banderole, colete, containere poștale și mandate poștale.

Articolul 35⁴. Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informațiile financiare

Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informațiile financiare reprezintă operațiunile prin care se asigură cunoașterea conținutului tranzacțiilor financiare efectuate prin intermediul instituțiilor financiare sau altor instituții competente ori obținerea de la instituțiile financiare a înscrisurilor sau informațiilor aflate în posesia acestora referitoare la depunerile, conturile sau tranzacțiile unei persoane.

Articolul 35⁵. Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice

Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice constă în folosirea unor metode și/sau mijloace tehnice pentru examinarea datelor informatice de pe un suport de stocare a acestor date, ~~fără înștiințarea proprietarului sau utilizatorului acestuia~~ și/sau colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic informatice asociate comunicațiilor prin intermediul unui sistem informatic și/sau colectarea sau înregistrarea, în timp real, a datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic, iar

Commented [IA53]: Noțiunea de date informatice este prea largă și include datele păstrate în orice calculator din țară. Legea nr. 20/2009 definește datele informatice drept „*orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic*”, iar sistemul informatic drept “*orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor*”. SIS, care este organul care este responsabil pentru asigurarea tehnică a interceptării, nu poate cere să se conecteze la toate calculatoarele din țară sau să se conecteze la ele, de exemplu, sisteme de plăți, sisteme de billing, programe contabile, etc.

De fapt, Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, ratificată de RM în 2009, distinge 3 tipuri de măsuri speciale de investigații:

- Percheziția și sechestrarea datelor informatice stocate într-un sistem informatic (art. 19)
- Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, asociate comunicațiilor, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 20)
- Interceptarea datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 21).

Prin urmare, obiectul (tipul de date informatice) fiecărei acțiuni prevăzute de acest articol trebuie definit strict, în conformitate cu Convenția nominalizată.

Conform Legii nr. 20/2009, datele referitoare la trafic sunt definite drept „*orice date având legătură cu o comunicare transmisă printr-un sistem informatic, produse de acest sistem în calitate de element al lanțului de comunicare, indicând originea, destinația, itinerarul, ora, data, mărimea, durata sau tipul de serviciu subiacent*”.

înregistrarea datelor informatice presupune stocarea informațiilor obținute în urma accesării, colectării în timp real și/sau interceptării pe un suport tehnic.

Articolul 35⁶. Colectarea de informații alte decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

Colectarea de informații alte decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice constă în colectarea de informații privind transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice (telefonie, fax, paging, sistem informatic, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul rețelelor de comunicații electronice de către persoanele supuse măsurilor speciale de investigații, precum și obținerea de la furnizorii de servicii de comunicații electronice a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de comunicații electronice și despre serviciile de comunicații electronice prestate acestora utilizatorilor, la care se atribuie:

1) posesorii numerelor de telefon utilizatori înregistrați ai adreselor IP;

2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;

3) serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; adresa IP a sursei alocată sursei în momentul comunicației, numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirectionat, adresa IP alocată destinației în momentul comunicației, numele, prenumele, domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv pentru tentativele de apel eșuate în cazul în care un apel telefonic a fost conectat cu succes, dar nu a primit răspuns, sau a avut loc o intervenție a sistemului de gestionare a rețelei;

7) identificatorul internațional al echipamentului de comunicații mobile (IMEI) al utilizatorului sau a altui dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea celulei), precum și în cazul unui serviciu anonim preplătit, atât data și ora primei activări a serviciului, cât și identitatea locației (identificator de celulă) de la care a fost activat serviciul;

8) locul aflării echipamentului (locul amplasării echipamentului terminal la momentul comunicației; adresa de instalare a conexiunii fixe (de prestare a serviciilor fixe), identitatea locației (identificator de celulă) la începerea comunicației mobile, locația geografică a stației de radiocomunicații celulei).”.

35. Articolul 36 se abrogă.

Commented [IA54]: Se propune divizarea acestui articol în două articole separate: unul pentru traficul telefonic și altul pentru traficul informatic, deoarece termenul de păstrare a acestor date este diferit (1 an pentru traficul telefonic și 6 luni pentru traficul informatic) și, în practică, organele de drept copie articolul integral în solicitări, chiar dacă nu au nevoie de toate informațiile prevăzute de acesta. În același timp, informația despre traficul informatic este foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce întârzie executarea interpelărilor necesare și urgente.

Commented [IA55]: Dublează textul păstrat mai jos.

Commented [IA56]: Furnizorii nu se ocupă de asemenea activități.

Commented [IA57]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberate conform art. 134⁵ CPP și art. 18 alin. (19 pct. 2) din prezenta lege, cu autorizarea procurorului.

Commented [IA58]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberate conform art. 134⁵ CPP și art. 18 alin. (19 pct. 2) din prezenta lege, cu autorizarea procurorului.

Commented [IA59]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și datele despre adresa IP de destinație, respective sursa, și portul de destinație, respective sursă.

Commented [IA60]: Clienții nu sunt obligați să comunice furnizorilor domiciliul, în special în cazul utilizatorilor mobili, ci doar adresa de facturare/corespondență. Utilizatorii de servicii fixe pot contracta servicii la orice adresă, nu neapărat domiciliul. În plus, clienții nu comunică furnizorilor de regulă dacă își schimbă domiciliul pe parcursul derulării contractului. Organele de drept pot obține informații

Commented [IA61]: Această informație se prezintă în baza art. 134⁵ CPP și art. 28 din prezenta lege, nu a prezentului articol. În practică, organele de drept solicit mai întâi informația despre trafic, după care selectează numai

Commented [IA62]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și

Commented [IA63]: Pentru apelurile care nu se conectează, este imposibilă prezentarea unei asemenea informații. A se vedea definiția și art. 3(2) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA64]: A se vedea art. 5(e)(2)(iv) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA65]: În cazul serviciilor fixe, furnizorii pot comunica doar adresa la care este conectat utilizatorul.

Commented [IA66]: Furnizorii nu pot cunoaște exact locul aflării terminalului mobil în momentul începerii comunicației, ci doar celula din care se face comunicația. A se vedea art. 5(f)(2) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [IA67]: O celulă nu are o arie de acoperire definite sau stabile. Furnizorii pot oferi doar locația antenei.

36. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 39.** Controlul exercitat de către procuror

(1) Controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către procurorii ierarhic superiori în baza plîngerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate în urma efectuării activității speciale de investigații sau din oficiu, în cazul în care măsura specială de investigații a fost autorizată de către procuror sau judecător.

(2) Procurorii ierarhic superiori care efectuează controlul au drept de acces la informațiile ce constituie secret de stat în modul stabilit de lege.

(3) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul Procurorului General sau al unui procuror special împuternicit prin ordinul Procurorului General.”.

37. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 40.** Controlul departamental

Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii subdiviziunilor specializate care efectuează activitate specială de investigații.”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI